

indien zou blijken of kunnen worden vermoed dat de situatie is ontstaan doordat de aanvrager en/of de onderhoudsplichtige en/of derden in hun verplichtingen zouden zijn tekort geschoten.

O. dat ingevolge art. 33 Algemeen Bijstandswet de gemeente de kosten van bijstand kan verhalen tot de grens van zijn onderhoudsplicht, op degene die deze plicht tegenover zijn minderjarig kind niet nakomt; dat de moeder onderhoudsplichtig is ingevolge het bepaalde in titel 17, boek I B.W.; dat haar onderhoudsplicht niet eindigt ingeval juist zou zijn haar stelling, dat haar dochter de ouderlijke woning zonder haar toestemming heeft verlaten; dat de Rb. op grond van de haar verschafte inlichtingen inzake de financiële en levensomstandigheden van de moeder deze in staat acht om te voldoen aan de gevorderde betalingen; dat derhalve de vordering van de gemeente behoort te worden toegewezen.

No. 478

ARR.-RECHTB. ROTTERDAM 26 juni 1970.
(Mrs. Schröder, Elders, Franken).

Door toezending verkoopbevestiging enerzijds en behoud daarvan zonder protest anderzijds in koopovereenkomst met arbitrageclausule schriftelijk aangegaan, mede in de zin van art. II, lid 2, Verdrag van New York van 1958.

Een protest tegen het in het op 26 september 1969 ontvangen contract vermeldde arbitraal beding kon ook nog korte tijd na de verzending der goederen op 17 september 1969 worden gebracht worden gelet op de zeer ruime tusschen ontvangst contract en verzending.

Het niet voldoen aan het verzoek van de contractspartner tot onderzoek en terugzending van een copie contract kan zeer wel tot de sluiting leiden, die met betrekking tot het contract geen wilsovereenstemming is tot stand gekomen, wanneer namelijk ook de verdere houding van de vermeende contractspartner in overeenstemming is met het niet voldoen aan genoemd verzoek.

In casu was overeenstemming is tot stand gekomen met betrekking tot waar, prijs, kwaliteit, tijdstraf en wijze van levering en betaling en schriftelijke tenuitvoerlegging van de overeenkomst, bestaande in de verscheping, de ontvangst en de betaling van de goederen, heeft plaats gevonden na de ontvangst van het koopcontract, moet het niet reageren op het in het koopcontract uitgedrukte arbitraal beding worden beschouwd als een gedraging, op grond waarvan instemming met het arbitraal beding mocht worden aangenomen, zodat dit beding deel is gaan uitmaken van de overeenkomst.

De strekking van de bepaling van art. II, lid 2, van het Verdrag van New York van 1958, dat als voorwaarde voor de erkenning van een

arbitraal beding de eis stelt van het bestaan van een schriftelijke overeenkomst en daaronder verstaat zowel een door beide partijen getekende overeenkomst als een overeenkomst versat in gewisselde brieven of telegrammen, is, dat op grond van schriftelijke bescheiden aan beide bij een overeenkomst betrokken partijen op voldoende wijze bekendheid dient te worden gegeven, dat men over en weer ervan op de hoogte is en ermee accoord gaat, dat bij eventuele geschillen, die uit de overeenkomst mochten ontstaan, deze geschillen aan arbitrage dienen te worden onderworpen.

Na in antwoord op een schriftelijke „purchase order“ een koopcontract is toegezonden, bevattende naast de omschrijving van de inhoud van de overeenkomst ook een op in het algemeen wijze op het contractformulier gedrukt arbitraal beding, welk contract formuul en zonder protest is behouden, kan deze eis voldaan.

(Verdrag van New York van 1958, art. II;
Rv. art. 40; B.W. art. 135a)

De vennootschap voor het recht van de staat Israël Chemicals & Fertilizers Ltd., te Haifa, hierna, M. L. A. E. Brit, tegen de N. Algemeen Oliehandel, te Voorburg, gedaagde, proc. zkr. Mr. H. P. van der Meys.

Overwegende ten aanzien van het recht:

Tussen pp. staat, voorzover thans van belang, als enerzijds gesteld en anderzijds erkend of onvoldoende weersproken het volgende vast:

1. Bij purchase order van 31-8-69 verzoekt Chemicals via Ormeqa Ltd. te Haifa aan de Oliehandel levering van 50 tons „distilled tallow fatty acid-white“ voor f 860 per ton f.o.b. Rotterdam. Specificatie Fac 1-3, titre 39/41, acid value 200, saponifiable matter 99% min.

2. Bij contract no 7324, gedagtekend 8 sept. 1969, bevestigt de Oliehandel aan Chemicals te hebben verkocht door tussenkomst van Ormeqa de onder 1 genoemde goederen overeenkomstig de door Chemicals geleverde specificatie met o.m. vermelding van de navolgende „special conditions“: Any dispute on this Contract to be settled by Arbitration in Rotterdam in accordance with the rules of the Netherlands Oil, Fats and Oil Seed Trades Association Contract, nr. 3.

3. Ormeqa zendt op 12 sept. 1969 het onder 2 genoemde contract naar Chemicals, die dit contract in ieder geval op 16 sept. 1969 heeft ontvangen en behouden, doch zonder de copie van dit contract te hebben ondertekend en teruggezonden aan de Oliehandel, zoals door deze was gevraagd.

4. Omstreeks 19 sept. 1969 ontvangt Chemicals bericht, dat de goederen zijn verscheept naar Haifa, welke mededeling vergezeld gaat

van de factuur van de Oliehandel, gedateerd 17 sept. 1969, ten bedrage van f 43 034,40.

5. Volgens de Oliehandel op 14 okt. 1969, volgens Chemicals van 6 op 7 nov. 1969, kwamen de goederen in de loods van Chemicals te Haifa aan, waarna op 12 nov. 1969 door Chemicals een analyse is gevraagd. Op diezelfde dag of de daaropvolgende dag heeft Chemicals telegrafisch gereclameerd, doch uitsluitend over de kwaliteit van een deel van het geleverde.

6. Bij brief van 14 jan. 1970 heeft Chemicals door tussenkomst van haar raadsman voor de eerste maal gesteld, dat zij de door de Oliehandel in het contract van 8 sept. 1969 opgenomen „special conditions” nimmer heeft geaccepteerd.

De Oliehandel heeft in de eerste plaats doen betogen, dat Chemicals op grond van het in het contract van 8 sept. 1969 uitgedrukte arbitraal beding als genoemd onder 2 niet ontvankelijk is in haar vordering (tot ontbonden verklaring van het contract en schadevergoeding terzake van door gedaagde gepleegde wanprestatie. *Red.*).

Chemicals heeft tegen dit beroep op niet-ontvankelijkheid het volgende verweer gevoerd.

a. Het is zeer de vraag of Chemicals redelijkerwijs nog enig protest tegen het arbitraal beding kon laten horen vóór de verscheping van de goederen, nu zij het contract ontving op 16 sept. 1969 en de goederen op 17 sept. 1969 werden verscheept.

b. Nu door Chemicals niet is voldaan aan het verzoek van Ormecca namens de Oliehandel om het haar, Chemicals, toegezonden duplicaat van het contract van 8 sept. 1969 voor akkoord te tekenen en terug te zenden aan de Oliehandel, is ten aanzien van het arbitraal beding geen sprake van wilsovereenstemming.

c. Het ten deze toepasselijke recht verhindert dat Chemicals door stilzwijgende acceptatie aan een arbitraal beding kan worden gebonden. Op deze overeenkomst van koop en verkoop is nl. niet alleen Nederlands recht van toepassing maar ook het Verdrag van New York van 1958 en wel art. II, lid 2, nu zowel Nederland als Israël dit verdrag hebben geratificeerd.

Het verweer onder a komt de Rb. ongegrond voor.

Immers, nog afgezien van de omstandigheid, dat de overeenkomst tussen pp. is tot stand gekomen door tussenkomst van Ormecca, evenals Chemicals gevestigd in Haifa, zodat een protest tegen het in het contract vermelde arbitraal beding desgewenst terstond via Ormecca geuit had kunnen zijn, is de Rb. van oordeel, dat Chemicals een dergelijk protest ook nog korte tijd na de verscheping van de goederen naar voren had kunnen brengen, gelet op de zeer korte tijd, gelegen tussen de ontvangst van het contract nr. 7324 en de verscheping.

Het protest van 14 jan. 1970, geuit ruim twee maanden na de aankomst van de goederen in

Haifa, acht de Rb. in ieder geval tardief.

Ook het verweer onder b gaat naar het oordeel van de Rb. niet op.

Op zichzelf beschouwd kan het niet voldoen aan het verzoek van een contractspartner tot ondertekening en terugzending van een copiecontract zeer wel tot de slotsom leiden, dat m.b.t. het contract geen wilsovereenstemming is tot stand gekomen, wanneer nl. ook de verdere houding van de vermeende contractspartner in overeenstemming is met het niet voldoen aan genoemd verzoek.

Tussen pp. staat echter vast, dat wilsovereenstemming is tot stand gekomen m.b.t. waar, prijs, kwaliteit, tijdstip en wijze van levering en betaling.

Voorts staat vast, dat de feitelijke tenuitvoerlegging van de overeenkomst, bestaande in de verscheping van de goederen, de ontvangst van de goederen en de betaling, heeft plaats gevonden, nadat Chemicals als koper van de Oliehandel als verkoper een koopcontract had ontvangen waarin naast de overige inhoud van de overeenkomst, die tussen pp. vaststaat, ook met zoveel woorden een arbitraal beding was uitgedrukt.

Gelet op de tussen pp. bestaande rechtsverhouding tengevolge van de gesloten koopovereenkomst en de tenuitvoerlegging door Chemicals van de overeenkomst na ontvangst van het koopcontract moet het niet reageren van Chemicals op het in het koopcontract uitgedrukte arbitraal beding i.c. worden beschouwd als een gedraging op grond waarvan haar instemming met het arbitraal beding door de Oliehandel mocht worden aangenomen, zodat dit beding aldus deel is gaan uitmaken van de tussen pp. tot stand gekomen overeenkomst.

Ook het verweer onder c, waarbij Chemicals zich ter afwering van het beroep van de Oliehandel op het arbitraal beding beroept op het Verdrag van New York van 1958 en wel met name op art. II, lid 2, van dit verdrag is niet gegrond.

Art. II, lid 2, van dit verdrag, dat als voorwaarde voor de erkenning van een arbitraal beding de eis stelt van het bestaan van een schriftelijke overeenkomst, verstaat onder schriftelijke overeenkomst zowel een door beide pp. getekende overeenkomst, als een overeenkomst vervat in gewisselde brieven of telegrammen.

De Rb. is van oordeel, dat de strekking van deze bepaling is, dat op grond van schriftelijke bescheiden aan beide bij een overeenkomst betrokken pp. op voldoende wijze bekendheid dient te worden gegeven, dat men over en weer ervan op de hoogte is en ermee accoord gaat, dat bij eventuele geschillen, die uit de overeenkomst mochten ontstaan, deze geschillen aan arbitrage dienen te worden onderworpen.

Nu tussen pp. vaststaat, dat Chemicals een schriftelijke „purchase-order” aan de Olie-

n.d.t.

o.d.c.

handel heeft doen toekomen, in antwoord waarop de Oliehandel aan Chemicals een koopcontract heeft toegezonden, bevattende naast de omschrijving van de inhoud van de overeenkomst ook een op in het oog vallende wijze op het contractformulier gedrukt arbitraal beding, welk contract door Chemicals is ontvangen vóór levering en zonder grotstetst behouden tot twee maanden na levering der goederen, is aan deze eis voldaan.

De verwerping van de hiervoor onder a tot en met c genoemde verweren van Chemicals leidt tot gegrondbevinding van het beroep van de Oliehandel op niet-ontvankelijkheid. (Enz.)

No. 471

ARR.-RECHTB. ROTTERDAM 12 jan. 1971.
(Mrs. Erades, Gerbrandy, Bijleveld).

Art. 468, lid 7, K. van openbare orde. Door overeenkomst tussen partijen kan verval van het vorderingsrecht worden voorkomen.

De dagvaarding in eerste instantie is uitgebracht op 2 juli 1965 terwijl de Kantonrechter heeft vastgesteld, dat de lossing van de vervoerde goederen op 5 april 1964 heeft plaatsgevonden. In hoger beroep volgt ambtshalve niet-ontvankelijkverklaring.

Art. 468, lid 7, K. eist, dat de vordering had moeten zijn ingesteld binnen een jaar nadat de goederen waren afgeleverd. Dit artikel is een wetsvoorschrift van openbare orde. De over bedoelde termijn is niet een verjarings- doch een vervalltermijn, hetgeen wil zeggen, dat het vorderingsrecht na verloop van die termijn niet meer bestaat. Om dit verval van het vorderingsrecht te voorkomen is een uitdrukkelijk op verlenging van de termijn gerichte wilsovereenstemming van partijen nodig, die door partijen moet worden gesteld en - zo nodig - bewezen.

Uit het niet stellen van een overeenkomst tot verlenging van die termijn en uit het niet doen van een beroep door gedaagde op dat wetsvoorschrift mag niet worden afgeleid, dat partijen blijkbaar zijn overeengekomen de termijn te verlengen, zijnde dit in verband met de bepaling van art. 48 Rv. een ongeoorloofde aanvulling van feitelijke gronden.

(K. art. 468; Rv. art. 48)

Wm. H. Müller & Co. N.V. te Rotterdam,
appellatie, proc. Mr. J. S. van Gaalen,
tegen

N.V. Verzekering Maatschappij „De Zee“
te Amsterdam, en 13 andere verzekeringsmaat-
schappijen, geïntimeerden, proc. Mr. J. Swart.

Ten aanzien van het recht:

O. ambtshalve:

dat de Zee c.s. tegen Müller hebben ingesteld
een rechtsvordering tot vergoeding van scha-

de, die in haar stellingen het gevolg is van wanprestatie, die door Müller m.b.t. een in een cognossement neergelegde overeenkomst tot vervoer van goederen over zee van Rotterdam naar Casablanca zou zijn gepleegd;

dat de dagvaarding in eerste instantie is uitgebracht op 2 juli 1965;

dat de Ktr. te Rotterdam in het beroepen vonnis heeft vastgesteld, dat de lossing van de vervoerde goederen uit het betrokken schip de „Domburgh“ op 5 april 1964 te Casablanca heeft plaatsgevonden;

dat art. 468, lid 7, K. eist, dat i.c. de vordering had moeten zijn ingesteld binnen een jaar nadat de litigieuze goederen waren afgeleverd;

dat art. 468, lid 7, voornoemd is een wetsvoorschrift van openbare orde;

dat noch in eerste, noch in tweede instantie door de Zee c.s. is gesteld en door Müller is erkend of niet weersproken, dat pp. zijn overeengekomen de in voornoemde wetsbepaling bedoelde termijn zodanig te verlengen, dat de dagvaarding in prima instantie zou zijn uitgebracht;

dat de Ktr. na vorenbedoelde feitelijk vaststelling in stede van de vordering van de Zee c.s. ambtshalve niet-ontvankelijk te verklaren, die vordering verder is gaan onderzoeken;

dat indien zou moeten worden aangenomen, dat de Ktr. het bepaalde bij voormelde wetsbepaling over het hoofd heeft gezien, hij een wettelijk voorschrift van openbare orde heeft ingelaten toe te passen;

dat, indien zou moeten worden aangenomen, dat de Ktr. voornoemde wetsbepaling niet heeft genegeerd, doch stilzwijgend heeft aangenomen, dat pp. klaarblijkelijk zijn overeengekomen vorenbedoelde termijn voldoende te verlengen, hij op ongeoorloofde wijze de door pp. aangevoerde feiten zou hebben aangevuld;

dat de in voornoemd art. 468, lid 7, bedoelde termijn niet is een verjarings- doch een vervalltermijn, hetgeen wil zeggen, dat het vorderingsrecht na verloop van die termijn niet meer bestaat;

dat om dit verval van het vorderingsrecht te voorkomen een uitdrukkelijk op verlenging van de termijn gerichte wilsovereenstemming van pp. nodig is, die door pp. moet worden gesteld en - zo nodig - bewezen;

dat een rechter, die moet beslissen over een vorderingsrecht waarvan de duur door een wetsvoorschrift van openbare orde is beperkt tot één jaar en die uit het niet stellen van een overeenkomst tot verlenging van die termijn en uit het niet doen van een beroep door de gedaagde op dat wetsvoorschrift afleidt, dat pp. blijkbaar zijn overeengekomen de termijn te verlengen, handelt in strijd met de eveneens van openbare orde zijnde, uit art. 48 Rv. afgeleide rechtsregel, die het de rechter verbiedt de door pp. aangevoerde feitelijke gronden aan te vullen;

dat het bovenstaande leidt tot de conclusie.